

Novi grobovi

LOUIS IVANC, st.

V nedeljo zvečer ob 11:45 uri je umrl po daljši bolezni na svojem domu na 1099 E. 68 St. Louis Ivanc, st., star 65 let. Dom je bil iz Zude pri Ortenaku, pri Ribnici, kjer zapušča brata Franka in Johna, sestri Antonijo in Marijo in več sorodnikov. V Ameriki se je nahajal 41 let in je bil član društva Jugoslav Camp št. 293 WOW, društva Janeza Krstnika štev. 37 ABZ in društva Lipa št. 129 SNPJ. Nad 30 let je delal pri White Motor Co. Tukaj zapušča soprogro Mary, rojeno Šilc, doma iz Jurjevice, sina Louisija ml., hčer Mrs. Albina Houry, vnučinja Janice, sestro Mrs. Pauline Mihelič in več sorodnikov. Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj ob 8:45 uri iz Železovega pogrebnega zavoda na 6502 St. Clair Ave. v cerkev sv. Vida ob 9:30 uri in nato na pokopališče Calvary.

JOHN FORTUNA

Snoči ob 11. uri je preminil po dolgi bolezni John Fortuna, star 67 let, stanovanec na 5103 Miller Ave., Maple Heights, O. Čas pogreba in drugo poročilo bo priobčeno jutri.

FRANK FIDEL

Včeraj zjutraj je padel po stopnicah, pri čemur je dobil tako težke poškodbe, da je bil na mestu ubit, rojak Frank Fidel, star 60 let. Stanoval je na 19631 Renwood Ave. Doma je bil iz vasi Sušica, fara Gornje Košane, pri Št. Petru na Krašu. Bil je član društva Kras št. SDZ. Žena Katherine je umrla leta 1932. Tukaj zapušča hčer Mrs. Mary Marinčič, sinova Raymond in Frank in brata Jozefa, v starci domovini pa se stro Marijo Kaluža. Pogreb se bo vršil v petek zjutraj ob 8:45 uri iz Svetkovskega pogrebnega zavoda na 478 E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzetje ob 9:30 uri in nato na pokopališče Calvary.

FRANK KNIFIC

Včeraj zjutraj ob 6:30 uri je umrl dobro poznani in prijubljeni trgovec Frank Knific, p. d. Jakelov, iz Sv. Valburge, fara Smlednik, star 54 let. Tu je bival 37 let. Nad 20 let je vodil trgovino na Noble Rd. v Cleveland Heightsu. Dne 17. junija se je z ženo Frances, rojeno Verhovec, in hčerko Ruth podal na oddih in v svrhu njegovega zdravja v Hot Springs, Ark., kjer je po dvo-tedenski hudi bolezni preminil.

V Clevelandu zapušča pokojni tudi sestri Mrs. Terezijo Bizjak in Mrs. Helenu Tomažič, obe stanajoči na Vineyard Ave., v starci domovini na domu pa zapušča brata Ivana in dve sestri, Marijo in Ivanka, ter več ožjih sorodnikov tu v Ameriki in v domovini. Bil je član društva Carniola Tent št. 1288 TM. Dne 12. julija bo 6 let, ko mu je umrl 17-letni sin, za katerim je hudo žaloval. Njegovo truplo bo pripeljano nočoj v pogrebeni zavod Flynn-Froelk na 13104 Euclid Ave. Čas pogreba bo natančen pozneje.

Prog. Slov. krožek št. 3

Clanice krožka št. 3 Prog. Slovensko so vabljene, da se v sredo zvečer ob osmih udeleže redne mesečne seje v Slov. društvenem domu na Recher Ave.

Gostilna oropana

V gostilno Max Bar na 7109 Quincy Ave. so včeraj ponoc vdrli roparji, ki so najprej prerezali kabel aparata za alarm proti vlotom, ter odnesli \$3,500.

Eisenhower zopet izjavil, da ne želi kandidature

Z njegovo odločno izjavo so upi proti-Trumanovih demokratov splaval po vodi

NEW YORK, 5. julija—Gen. Dwight D. Eisenhower je danes izjavil, da ne more sprejeti nominacije za noben javni urad.

V svoji izjavi je Eisenhower rekel, da se v tem času ne bo povezal z nobeno politično stranko in da se ne more udeležiti strankarske politične tekme.

S to izjavo je Eisenhower, ki je predsednik Columbia univerze, podrl vse upe proti-Trumanovih demokratov, ki so žeeli, da bi na tiketu demokratske stranke kandidiral za predsednika Zedinjenih držav.

Eisenhower je tozadnji memorandum, s katerim je zavrgel kandidaturo za kateri koli javni urad, poslav direktorju za javne odnose pri Columbia univerzi Robertu Harronu. Rekel je, da je njegovo stališče že vedno isto kot ga je pojasnil v svojem pismu z dne 23. januarja letošnjega leta.

(Takrat je Eisenhower odgovoril nekemu republikancu iz New Hampshire, ki ga je podpiral kot republikanskega predsedniškega kandidata, da ne more sprejeti nominacije za visoki vladni urad).

Smatra se, da je Eisenhower spregovoril končno besedo.

Eisenhowerjeva izjava je prišla v času, ko je gibanje v demokratskih krogih, da se ga nominira za predsedniškega kandidata, postalo bolj živahnod. Mnogi demokratični hoditelji so bili mnenja, da je Eisenhower edini človek, ki bi lahko pri novembriških volitvah izvojal zmago nad republikanskim predsedniškim kandidatom.

V zvezi s snubljenjem Eisenhowera so se pojavile tudi govorice, da je bil predsednik Truman pripravljen, da se ne samo umakne, ampak da tudi prevzame vodilno vlogo pri gibanju "Hočemo Ike-a."

Najstarejši sin pokojnega predsednika Rooseveltta, James, je kratko pred obelodanjem Eisenhoweve izjave potom radije dejal, da veruje, da se bo Eisenhower odzval "res iskrečemu naboru."

Sam Truman ni hotel danes govoriti javno o politiki. Njegovi najožji sodelovalci pa so izjavili, da je Truman siguren, da bo nominiran že pri prvem glasovanju.

Gibanje za Eisenhowera se je zadnje čase odražalo v važnih akcijah posameznih vodilnih demokratov. Tako je bivši senator Hugh B. Mitchell, ki je član odbora za platformo na konvenciji demokratske stranke, poslal telegram Trumanu in ga prosil, naj prevzame vodstvo gibanja, da se nominira Eisenhowera. Njega je podprt govor na Izarkanski Ben T. Laney, ki je izjavil, da bi Truman s svojim umikom iz tekme za predsedniškega kandidata, "pričil res pravi delež deželi in svetu."

"Ce (Truman) želi, da dejela ohran enotnost in če pošteno želi politični in vojaški mir na svetu, zakaj bi se potem ne moglo žrtvovati njegove osebne

POZOR!

Opozorjava se čitalce na oglas armadnega nabornega urada Zed. držav, ki je priobčen na drugem mestu današnje izdaje "Enakopravnosti."

FILMSKA IGRALEKA CAROLE LANDIS IZVRŠILA SAMOMOR

HOLLYWOOD, Cal., 5. julija—Samomor je izvršila danes na svojem razkošnem domu 29 let starca filmska igralka Carole Landis, ki je bila najdena mrtva na tleh kopališča. Zaužila je močno dozo spalnih praškov.

V kratkem pismu, katerega je naslovila na svojo mater, jo je prosila, da ji odpusti njen dejanje, ampak ni podala nobenega pojasnila za brezupno dejanje.

Truplo je našel ob treh po-poldne britski filmski igralec Rex Harrison, ki je poklical policijo. Mrliški oglednik je ugotovil, da je bila igralka mrtva že 10 do 12 ur.

Služkinja na domu igralke je povedala policiji, da je britski igralec že več tednov redno prihalj tja na kosilo. Harrison je oženjen. Rekla je dalje, da odkar je igralka pred štirimi meseci proti svojemu možu filmskemu podjetniku Horace Schmidlapu vložila tožbo, je živila sama.

Domneva se, da je igralka šla v prostovoljno smrt, ker je nalezel na neprizakovane ovire pri svoji karieri in finančne neprilike, poleg tega pa je bila mena tudi nesrečno zaljubljena.

Otrok obstreljen

Od krogla, o kateri se ne ve, kdo jo je izstrelil, je bil snočen ranjen štiri-letni Franklin Fa-tica, ki se je igral z dvema drugima otrokom pred hišo svoje stare matere v Wickliffu. Starši otroka bivajo v Mentorju in so prišli na obisk v Wickliffe.

Češkoslovaški premier pravi, da ne bo izvedena kolektivizacija zemlje

PRAGA, 4. julija—Komunistični premier Antonin Zapotocky je danes izjavil, da se v Češkoslovaški ne bo ustanovilo sovjetskega sistema kolektivnih farm (kolhozov).

(Vprašanje kolektivizacije je bilo sproženo tudi v resoluciji Kominforme, ki je vodstvo jugoslovenske komunistične stranke obtožila, da je na tem polju prepočasno).

Zapotocky je tudi dejal, da bo nova Češkoslovaška dala izseljeniško vivo vsakemu Čehu in Slovaku, ki želi zapustiti ljudsko republiko.

V svoji izjavi glede kolektivizacije je Zapotocky omenil resolucijo Kominforme in pristavil:

"Zaradi tega so se pojavile govorice, da bomo uveli kolhoze—državne kolektivne farme—tudi tu. To ni res. Zemlja prima tistem, ki jo obdeluje."

Češkoslovaški premier je s to izjavo ponovil zagotovilo bivšega premierja in sedanjega predsednika Klementa Gottwalda, da v Češkoslovaški ne bodo ustanovljeni nobeni kolhozi po zgledu Sovjetske zveze.

Zapotocky je govoril tudi o odnosih med cerkvijo in državo.

Rekel je, da ustava jamči svoboščino vere, da pa se vsak državljnik mora držati zakonov deželi in svetu."

"Ne bomo dovolili, da bi se cerkev izkorisčalo za pridig proti državi."

"Mi nimamo eno cerkvene in ene državne republike. Mi imamo samo eno ljudsko demokracijo, ne pa dve republike," je rekel Zapotocky. Ničesar pa ni omenil v zvezi z ukazom rimske katoliške cerkve, po katerem duhovniki v Češkoslovaški ne

morejo sprejemati političnih uradov.

Zastopnik premierja Zdenek Fierlinger pa je istočasno kot Zapotocky imel govor, s katerim je primerjal 4. julij (borbo ameriških kolonij za neodvisnost) s februarško revolucijo v Češkoslovaški.

"Newenglanderji so se borili proti monarhistom, da bi ustanovili principe Washingtona in Jeffersona, po katerimi lahko ljudstvo postavi vladu, ki bo najbolj odgovarjala njihovi varnosti. Mi smo storili isto," je reklo Fierlinger.

V bolnišnici

V Charity bolnišnico se je podal dobro poznani Jakob Štrekal iz 21274 Arbor Ave. Na haja se v sobi št. 315, kjer ga prijatelji lahko obiščejo. Želimo mu skorajšnje popolno okrevanje!

Na počitnicah

Včeraj sta se Mr. in Mrs. Marian Mihaljevič podala z avtom na eno-mesečne počitnice v San Francisco, Cal., kjer je bila rojena Mrs. Mihaljevič. To je njen prvi obisk rojstnega kraja, odkar je prišla pred leti v Cleveland. Spontano se bosta ustavila v raznih krajih zanimivosti, kot so: Yosemite, Sequoya, Cal., Grand Canyon v Utah, v Yellowstone in Colorado Springs, Colo., itd. Urad Mihaljevič Bros, na 6424 St. Clair Ave. bo zaprt do 2. avgusta.

Mnogo zabave in srečen povratak!

"Casopisi pa danes poročajo, da lokalni odbori komunistične stranke širom Jugoslavije pošljajo v Beograd izjavo, da so "z maršalom Titom."

Državna organizacija vojnih invalidov je odobrila resolucijo, s katero se obvezuje, da bo obnovila svoje napore, da pomaga pod vodstvom maršala Titu s strani raznih strank, ki so članice Kominforme.

V "Borbì" pa je Milovan Djilas, ki je član centralnega odbora jugoslovenske komunistične stranke in je bil posebej omenjen v resoluciji Kominforme, odgovoril na obtožbe proti Titu s strani raznih strank, ki so članice Kominforme. Djilas je v članku povedal, da svojo izjavo utemeljuje na "proti-imperialistični politiki Sovjetske zveze" in da se Jugoslavija zanaša na to politiko, kot na realistični faktor v današnjih odnoseh.

Casopisi pa danes poročajo, da lokalni odbori komunistične stranke širom Jugoslavije pošljajo v Beograd izjavo, da so "z maršalom Titom."

Državna organizacija vojnih invalidov je odobrila resolucijo, s katero se obvezuje, da bo obnovila svoje napore, da pomaga pod vodstvom maršala Titu s strani raznih strank, ki so članice Kominforme.

LONDON, 5. julija. — Stevilno majhna, toda dobro organizirana švicarska komunistična stranka je danes podprla jugoslovensko komunistično stranko v njenem sporu s Kominformo. Porocila iz Ženeve pravijo, da so švicarski komunisti označili obtožbe Kominforme za "popolnoma krivične", in odločili, da bodo poslali jugoslovenskim komunistom posebno poslanico, s katero jim izražajo svoje simpatije.

Tržaška stranka je podprla Kominformo

TRST, 5. julija. — Izvrsni odbor tržaške komunistične stranke je po dveh dnevih debat z večino 6 proti 4 glasovom podprt resolucijo Kominforme.

Četverica članov izvršnega odbora je zagovarjala "srednjo pot".

(Tržaški komunisti so doslej bili tesno povezani z jugoslovenskimi).

"Upamo, da nas boste obvestili o vašem stališču."

Obe pismi je podpisal administrativni direktor Progresivne stranke Nathan R. Zahm.

Vse komunistične stranke povabljene na konvencijo

LONDON, 4. julija. — Jugoslovenska časnikarska agencija

"Naročite, širite in citajte 'Enakopravnost'!"

Komunisti širom cele Jugoslavije izražajo zaupanje v maršala Tita

NOV ZOBOZDRAVNIK

DR. EDWARD M. MERHAR

Dne 16. junija je končal svoje študije in dobil diplomo za zozobzdravniško kirurgijo Edward M. Merhar, sin Mr. in Mrs. Chas. Merhar in nečak pokojnih Mr. in Mrs. Frank Zaviršek.

Domneva se, da je igralka šla v prostovoljno smrt, ker je nalezel na neprizakovane ovire pri svoji karieri in finančne neprilike, poleg tega pa je bila mena tudi nesrečno zaljubljena.

Dr. Merhar je graduiral iz Cathedral Latin šole leta 1942 ter se vpisal v Adelbert kolegij Western Reserve univerze, k

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO

HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecov) 5.00
For Three Months—(Za tri mesec) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):

For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecov) 6.00
For Three Months—(Za tri mesec) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

PREZGODNJI OPTIMIZEM

Resolucija Kominforme (Komunističnega informativnega urada), s katero je bilo okrcano vodstvo jugoslovenske komunistične stranke, namreč Tito, Kardelj, Djilas in Rankovič, je bila v zapadnem svetu sprejeta s posebnim zadoščenjem, in očividno škodoželnostjo. Tako zvani kapitalistični tisk in tisk proti-komunistične koalicije raznih klerikalcev, "liberalcev" in desničarskih socialistov je že napovedal konec Titovemu režimu. V uredniških člankih so upoljni komentatorji spisali pretesljive nekrolige Titu ali pa škodoželjno zavpili, da je prejel zasluzeno placo. Vsa neumnost te idejne konfuzije je prišla do polnega izraza prav pri teh odmevih na resolucijo Kominforme.

Večina so komentatorji začeli zatrjevati, da se je Tito uprl Moskvi, da je padel "v nemilost," ker da je hotel samostojno voditi Jugoslavijo. Na vso moč so začeli zatrjevati, da je jedro zadeve, kje bo takozvani center komunizma—v "konservativni in dekadentni" Moskvi ali pa v Beogradu? V neki obliki so začeli Tita predstavljati kot samostojnega voditelja jugoslovenskih komunistov, ki želi biti neodvisen od Moskve, ki da želi ohraniti neodvisnost Jugoslavije od Sovjetske zveze. Dejstvo pa je, da so isti komentatorji pred objavo resolucije Kominforme zatrjevali, da je Tito "le lutka Moskve," da je Jugoslavija "le satelit Sovjetske zveze."

Resolucija Kominforme je brez dvoma najbolj važen dogodek v zgodovini marksizma. Toda nihče je ne more pravilno razumeti, ako ni seznanjen z osnovnimi vprašanji marksizma-leninizma in obenem tudi z vprašanji, ki so v neposredni zvezi z narodi, pri katerih se marksizem-leninismus aplikira. Nobenega dvoma ni, da je ekonomsko in socialno ozadje posebno važen činitelj pri aplikaciji marksizma-leninizma. Problemi v Rusiji so na primer bili drugačni kot pa problemi v Jugoslaviji za časa Osvobodilne vojne od leta 1941 do 1945. Osvobodilna fronta je bila sestavljena na močni nacionalni podlagi, čeprav so v njej komunisti bili vodilna sila. V današnji Jugoslaviji pa zopet sodelujejo pri preobrazbi stare Jugoslavije v novo socialistično dejelo razni ne-komunistični elementi. Poleg tega se je pojavila tudi cela vrsta vprašanj, ki niso obstajala za časa ruske oktobrske revolucije leta 1917. Ta vprašanja so sicer po svoji vsebinai socialna, toda po obliki so nacionalna. Med temi vprašanji se nahaja vprašanje Trsta, vprašanje Koroške in spodnje Štajerske in končno tudi vprašanje Makedonije. Pri vseh teh vprašanjih je jugoslovenska komunistična stranka, aka jih je obravnavala tudi na nacionalni podlagi, morala priti v konflikt s komunističnimi strankami Italije, Avstrije in Bolgarije.

Za enkrat ni potrebno, da bi na tem mestu razmotrivali o ideoškem konfliktu, ki ga je povzročila resolucija Kominforme. Dogodki v bodočnosti bodo potrdili, kdo je v pravem, kdo pa ne. Tako so tudi dogodki po oktobrski revoluciji leta 1917 potrdili v ideoškem konfliktu znotraj komunizma, da je imel prav Stalin, ne pa Trockij.

Pri zaenkrat še nerešenem sporu lahko ugotovimo le to, da je izjava jugoslovenskega komunističnega vodstva, da bodo "imperialistične sile izkoristile resolucijo Kominforme za propagandne namene," povsem točna. To izkorisčanje opažamo v našem dnevnem tisku, pri zelo obšeznih komentarjih, pri katerih prihaja do izraza škodoželnost ideoških nasprotnikov komunizma.

Toda vprašanje je, če je ta optimizem sovražnikov nove Jugoslavije, ki so obenem sovražniki Sovjetske zveze, res upravičen? Ali bo res prišlo, kot to pričakujejo, do velikega razkola, ki bo razdril doslej enotno fronto komunizma? Ali bo res ta spor odločilen činitelj v tekoči mrzli vojni? Na kateri strani bodo stali sovražniki tako jugoslovenski kot vseh drugih komunistov? Ali bodo v svojem sovraštvu do Sovjetske zveze podprli Tita, ki se je "uprl," ali na Kominformo, ki ga je obsodila?

Zelimo poudariti, da je po objavi resolucije Kominforme Jugoslavija rešila spor z Ameriko glede \$50,000,000, odnosno svojega zamrznjenega zlata. Drugi dan po objavi resolucije je namreč državni oddelek naznani, da so pogajanja bila uspešno zaključena. Jugoslavija je dobila \$30,000,000, ki jih pred tem nikakor ni mogla dobiti, plačala pa je \$20,000,000 za odškodnino ameriškim kapitalistom, katerih imovina je bila v Jugoslaviji soglasno z zakonom o nacionalizaciji zaplenjena in za dve sestreljeni letali.

V srednje visoke šole naj bi se letos vpisalo vsaj 5,000 novih učencev

Ob prilikli 60-letnici Tehnične srednje šole v Ljubljani, ki je danes prav gotovo najvažnejša in največja šola te vrste v Jugoslaviji in ki ima že staro in čvrsto tradicijo, je bila v soboto, odprtva razstava strokovnih šol Ljudske republike Slovenije.

Razstava je v imenu Komitea za strokovno šolstvo odprla tovarniška minister Lidija Šentjur, ki je dejala med drugim:

"Danes stoji pred nami nalog, da vpišemo v prve letnike strokovnih šol najmanj 5,000 učencev. Anketa, ki je bila izvedena po gimnazijah, je pokazala slabost, da naša mladina ne pozna pestrosti strokovnega šolstva; premnogi mislijo, da so nam potrebni samo strojni in elektrotehnični kadri, zato nam na Tehnično strokovnih šolah grozi nevarnost, da na nekaterih odsekih ne bo dosežen planški vpis. Predvsem moramo opozoriti na nujnost vpisa na gradbeni tehnikum in geometrski odsek, ki nimata zagotirantega dovoljnega števila dijakov."

"Mislim, da je perspektiva velike gradbene dejavnosti, ki je nakazana v našem petletnem planu s 33 milijardami gradbenih investicij, v skupnem jugoslovenskem merilu pa 270 milijard dovolj jasen dokaz, da je ta stroka potreba in da na tej stroki danes ležijo bistvena dela izgraditve našega petletnega plana. Na lesnem odseku, Tehničko strojne šole lansko leto tudi nismo dosegli planskega vpisa.

"Lesna stroka ima danes še poseben pomen v Sloveniji. V petletnem planu je določena dograditev dveh lesnih kombinatov, za kar moramo imeti dovolj strokovnih kadrov. Prav lesna stroka ima velike perspektive razvoja. Zato je naloga predvsem mladinske organizacije, da mladini pojasi pomen lesne stroke. Planski vpis ni bil dosegzen tudi na rudarskem in kemičnem odseku. V kemijski stroki predvideva naš petletni plan zgraditev kemičnega kombinata. Kemična stroka je važna v tečstilni in lesni industriji. Kemična industrija bo v petletnem planu dosegla ogromen razvoj.

"Slovenija in vsa Jugoslavija sta prebogati na ruda. Potrebno je, da ta ležišča napravimo koristna, za kar so potrebni kadri-strokovnjaki. Posebno je potudariti kmetijsko šolo in zadržati tehnikum. V teh strokah ne smemo pogrešati kadrov, zato jima moramo zagotoviti dovoljni vpis. To so šole, ki so glede vpisa kritične."

"Razstava ima pri tem organizacijsko in mobilizacijsko vlogo za pravilen planski vpis. Ce bo to nalogo izvršila, bo nam razstave dosežene.

"Ideja, ki jo je imelo vodstvo pri pripravi razstave, je prikazati nov tip strokovnega študija, ki se bistveno razlikuje od starega statističnega načina.

Naše strokovne šole so danes elastične in prilagojene potrebam, ki jih postavlja pred nas naše celotno gospodarstvo, naš petletni plan, ki zahteva hitrovo potrebnega števila kvalitetnih strokovnjakov in hrabri političnih borcev pri izvedbi plana. Zato smo študijsko dobro skrajšali na tri leta, ne da bi se zato strokovno znanje zmanjšalo. To smo dosegli s specializacijo po strokah že od drugega letnika dalje in s povezano z mladinsko organizacijo, ki po-

maga šolski upravi pri vzgoji v kulturnem, političnem in strokovnem pogledu.

"Po teh smernicah je prikazan na razstavi učni načrt strokovnega študija od prvega do tretjega letnika.

"Razstava zavzema vse šolsko poslopje in je prva te vrste v Jugoslaviji. Zahteva je ogromna dela učiteljskega zbora in mladine. Posebne zasluge imajo pri izvedbi razstave šolsko vodstvo, tovarniški profesor Brilly in diplomiran gradbeni tehnik Vinko Suhadolc.

"Ze prvo popoldne je obiskalo razstavo preko 400 oseb. Razstava je bila zaključena 20. junija.

Ferdo Godina:

V LASTOMERJU SO ZIDALI

Nekdaj ni bila takā navada, da bi hodil Magdič k plebaniju, zdaj so se pa nekam tisti časi spremeni. Plebanuš hodi ne samo k Magdiču, temveč se ustavlja celo pred kočico starega, na pol gluhega, vedno krmežljavega Škrgeta. Ko se ustavi pri latah na poti in klepetata, starški Škrget nekaj časa motno zre vanj, ker ga dobro ne sliši, potem si pa počasi s palico pomaga pokonej in brunda:

"Naj počakajo gospod, da bom staro poklical."

Posebno rad pa se ustavlja mladi plebanuš pri Magdiču v trgovini, kjer se zbirajo ženske.

"Se ni včeraj vaša kvara na žrta detelje?" vpraša po domače.

"O, se je. Pa zdaj je že dobra. Samo bojimo se, da ne bo kaj narobe, ker je breja."

In plebanuš je z vsemi govoril. Nič ga ni bilo sram s kom na pultu predsedeti ves večer, dokler niso zaprli trgovine. A, nekoč ni bilo tako, visoki so bili ti plebanuši. Z Magdičem je postal tako domač, da je njuno občevanje bilo že pretirano, zoporno. Posledica tega je bila, da je Magdič postal še bolj objektiven. Posebno se je to kazalo v odboru. Tam je dobival tako moč, da je delal kar je hotel. Naslonil se je s širokim hrbotom na steno, ker niso v krajevini pisarji imeli okrog mize stolov, ampak stolice. Zataknil je palece pri ramenih pod telovnik, z ostalimi prsti pa je leno bobnal. V Lastomerjih so temu modrijaštu rekli, da jim Magdič postal tako domač, da je njuno občevanje bilo že pretirano, zoporno. Posledica tega je bila, da je Magdič postal še bolj objektiven. Posebno se je to kazalo v odboru. Tam je dobival tako moč, da je delal kar je hotel. Naslonil se je s širokim hrbotom na steno, ker niso v krajevini pisarji imeli okrog mize stolov, ampak stolice. Zataknil je palece pri ramenih pod telovnik, z ostalimi prsti pa je leno bobnal. V Lastomerjih so temu modrijaštu rekli, da jim Magdič postal tako domač, da je njuno občevanje bilo že pretirano, zoporno. Posledica tega je bila, da je Magdič postal še bolj objektiven. Posebno se je to kazalo v odboru. Tam je dobival tako moč, da je delal kar je hotel. Naslonil se je s širokim hrbotom na steno, ker niso v krajevini pisarji imeli okrog mize stolov, ampak stolice. Zataknil je palece pri ramenih pod telovnik, z ostalimi prsti pa je leno bobnal. V Lastomerjih so temu modrijaštu rekli, da jim Magdič postal tako domač, da je njuno občevanje bilo že pretirano, zoporno. Posledica tega je bila, da je Magdič postal še bolj objektiven. Posebno se je to kazalo v odboru. Tam je dobival tako moč, da je delal kar je hotel. Naslonil se je s širokim hrbotom na steno, ker niso v krajevini pisarji imeli okrog mize stolov, ampak stolice. Zataknil je palece pri ramenih pod telovnik, z ostalimi prsti pa je leno bobnal. V Lastomerjih so temu modrijaštu rekli, da jim Magdič postal tako domač, da je njuno občevanje bilo že pretirano, zoporno. Posledica tega je bila, da je Magdič postal še bolj objektiven. Posebno se je to kazalo v odboru. Tam je dobival tako moč, da je delal kar je hotel. Naslonil se je s širokim hrbotom na steno, ker niso v krajevini pisarji imeli okrog mize stolov, ampak stolice. Zataknil je palece pri ramenih pod telovnik, z ostalimi prsti pa je leno bobnal. V Lastomerjih so temu modrijaštu rekli, da jim Magdič postal tako domač, da je njuno občevanje bilo že pretirano, zoporno. Posledica tega je bila, da je Magdič postal še bolj objektiven. Posebno se je to kazalo v odboru. Tam je dobival tako moč, da je delal kar je hotel. Naslonil se je s širokim hrbotom na steno, ker niso v krajevini pisarji imeli okrog mize stolov, ampak stolice. Zataknil je palece pri ramenih pod telovnik, z ostalimi prsti pa je leno bobnal. V Lastomerjih so temu modrijaštu rekli, da jim Magdič postal tako domač, da je njuno občevanje bilo že pretirano, zoporno. Posledica tega je bila, da je Magdič postal še bolj objektiven. Posebno se je to kazalo v odboru. Tam je dobival tako moč, da je delal kar je hotel. Naslonil se je s širokim hrbotom na steno, ker niso v krajevini pisarji imeli okrog mize stolov, ampak stolice. Zataknil je palece pri ramenih pod telovnik, z ostalimi prsti pa je leno bobnal. V Lastomerjih so temu modrijaštu rekli, da jim Magdič postal tako domač, da je njuno občevanje bilo že pretirano, zoporno. Posledica tega je bila, da je Magdič postal še bolj objektiven. Posebno se je to kazalo v odboru. Tam je dobival tako moč, da je delal kar je hotel. Naslonil se je s širokim hrbotom na steno, ker niso v krajevini pisarji imeli okrog mize stolov, ampak stolice. Zataknil je palece pri ramenih pod telovnik, z ostalimi prsti pa je leno bobnal. V Lastomerjih so temu modrijaštu rekli, da jim Magdič postal tako domač, da je njuno občevanje bilo že pretirano, zoporno. Posledica tega je bila, da je Magdič postal še bolj objektiven. Posebno se je to kazalo v odboru. Tam je dobival tako moč, da je delal kar je hotel. Naslonil se je s širokim hrbotom na steno, ker niso v krajevini pisarji imeli okrog mize stolov, ampak stolice. Zataknil je palece pri ramenih pod telovnik, z ostalimi prsti pa je leno bobnal. V Lastomerjih so temu modrijaštu rekli, da jim Magdič postal tako domač, da je njuno občevanje bilo že pretirano, zoporno. Posledica tega je bila, da je Magdič postal še bolj objektiven. Posebno se je to kazalo v odboru. Tam je dobival tako moč, da je delal kar je hotel. Naslonil se je s širokim hrbotom na steno, ker niso v krajevini pisarji imeli okrog mize stolov, ampak stolice. Zataknil je palece pri ramenih pod telovnik, z ostalimi prsti pa je leno bobnal. V Lastomerjih so temu modrijaštu rekli, da jim Magdič postal tako domač, da je njuno občevanje bilo že pretirano, zoporno. Posledica tega je bila, da je Magdič postal še bolj objektiven. Posebno se je to kazalo v odboru. Tam je dobival tako moč, da je delal kar je hotel. Naslonil se je s širokim hrbotom na steno, ker niso v krajevini pisarji imeli okrog mize stolov, ampak stolice. Zataknil je palece pri ramenih pod telovnik, z ostalimi prsti pa je leno bobnal. V Lastomerjih so temu modrijaštu rekli, da jim Magdič postal tako domač, da je njuno občevanje bilo že pretirano, zoporno. Posledica tega je bila, da je Magdič postal še bolj objektiven. Posebno se je to kazalo v odboru. Tam je dobival tako moč, da je delal kar je hotel. Naslonil se je s širokim hrbotom na steno, ker niso v krajevini pisarji imeli okrog mize stolov, ampak stolice. Zataknil je palece pri ramenih pod telovnik, z ostalimi prsti pa je leno bobnal. V Lastomerjih so temu modrijaštu rekli, da jim Magdič postal tako domač, da je njuno občevanje bilo že pretirano, zoporno. Posledica tega je bila, da je Magdič postal še bolj objektiven. Posebno se je to kazalo v odboru. Tam je dobival tako moč, da je delal kar je hotel. Naslonil se je s širokim hrbotom na steno, ker niso v krajevini pisarji imeli okrog mize stolov, ampak stolice. Zataknil je palece pri ramenih pod telovnik, z ostalimi prsti pa je leno bobnal. V Lastomerjih so temu modrijaštu rekli, da jim Magdič postal tako domač, da je njuno občevanje bilo že pretirano, zoporno. Posledica tega je bila, da je Magdič postal še bolj objektiven. Posebno se je to kazalo v odboru. Tam je dobival tako moč, da je delal kar je hotel. Naslonil se je s širokim hrbotom na steno, ker niso v krajevini pisarji imeli okrog mize stolov, ampak stolice. Zataknil je palece pri ramenih pod telovnik, z ostalimi prsti pa je leno bobnal. V Lastomerjih so temu modrijaštu rekli, da jim Magdič postal tako domač, da je njuno občevanje bilo že pretirano, zoporno. Posledica tega je bila, da je Magdič postal še bolj objektiven. Posebno se je to kazalo v odboru. Tam je dobival tako moč, da je delal kar je hotel. Naslonil se je s širokim hrbotom na steno, ker niso v krajevini pisarji imeli okrog mize stolov, ampak stolice. Zataknil je palece pri ramenih pod telovnik, z ostalimi prsti pa je leno bobnal. V Lastomerjih so temu modrijaštu rekli, da jim Magdič postal tako domač, da je njuno občevanje bilo že pretirano, zoporno. Posledica tega je bila, da je Magdič postal še bolj objektiven. Posebno se je to kazalo v odboru. Tam je dobival tako moč, da je delal kar je hotel. Naslonil se je s širokim hrbotom na steno, ker niso v krajevini pisarji imeli okrog mize stolov, ampak stolice. Zataknil je palece pri ramenih pod telovnik, z ostalimi prsti pa je leno bobnal. V Lastomerjih so temu modrijaštu rekli, da jim Magdič postal tako domač,

M. Iljin:

PRIRODA IN LJUDJE

(Nadaljevanje)

Nered na reki Solki

Ko sem bral knjigo inženirja Oskarja von Millerja, sem se spomnil na majhno rusko rečico Solko in na stari mlin ob njem, v katerem sem preživel nekaj mesecov malo pred revolucijo.

Sto korakov nad prvim mlinom je bil ob isti reki drugi mlin, dalje tretji, potem četrti in peti.

V eni sami vasi je bilo pet mlinov in pet čemernih bradatih mlinarjev.

Mlinar, pri katerem sem stalovan, je bil najstarejši in prvi mlinar v vasi. Ostali so zgradili svoje mline pozneje.

Stari mlinar je godrnjal in toljal. Na reki je prenehral vsak red. Z vodo je razpolagal tisti mlinar, ki je imel zgornji mlin in za svojim jezom pravno "kontrolno" jezero. Treba mu je bilo samo zapreti zapornico in vsi nižji mlini so takoj ostali brez vode. To je povzročalo obilo jere in prepričanje. Zgornjemu mlinarju je šlo dobro, z vseh strani so dovažali v njegov mlin vrečita, spodnji mlini so pa mleli le, kar je preostalo.

Teh pet mlinarjev nikakor ni moglo "spraviti svojih interesov v sklad," razdeliti med seboj rečico Solko.

Zivljenje Solke je bilo kakor življenje pijanca. Zdaj je bila počasna, in zaspana, zdaj je zdvižala. Ko so jo prepustili samo sebi, je šumel skakala od jaza do jaza, se valila in prevracala, butala ob trhle črne lopate mlinskih koles in se z rumeno peno zaganjala v bregove.

Zamolklo so tedaj hrumeri mlini in vrteli mlinske kamne.

Naslednje jutro pa je bila Solka spet tiha. Zgornji mlinar je zajeziel vodo. Spet je bila reka plitva in prozorna, da si lahko štel kamne na dnu.

Včasih so nenašoma nastopili v življenju Solke veliki dogodki. Reka je kar izginila. To se je dogajalo, kadar je hotel zgornji mlinar poloviti rive.

Reka je izginila prav vsa, kadar da je sploh ne bi bilo.

To se je zgodilo takole: Zgornji mlinar se je dogovoril s sosednim, da bosta zaprla zgornjo zapornico, naslednjo pa odprla. S kavljom sta izvleka premočene, nabrekle deske. Med obema zapornicama je voda hitro upadala. V strugi so nastajali drug za drugim otoki. Otoki so rasli in se spreminali v celine. Tu se je izvršilo v petih minutah, kar trajala v velikem merilu milijone let. Končno reke

Five Suggestions Listed For Cutting Food Budget

by HELEN HALL
Chairman, National Association of Consumers

Five good suggestions for cutting pennies, and even dollars from your food budget were given us by nutrition experts in the Department of Agriculture in Washington. So many women had asked us if we knew any tricks for cutting food expenses that we went right to the experts to get specific answers.

Because meat takes such a large portion of your food dollar every week, four suggestions remind us how to buy meat, how to use meat, and how to stretch meat.

First there are meat extenders: stews with crusts, pot pies, and meat-noodle combinations. This way one pound of meat makes a nourishing main dish for a family of four.

Then, remember meat alternates. Fish is a good buy generally, and there is little waste on fish because it does not "cook away." Cheese is another meat alternate, and a good buy right now. Eggs, too, are plen-

tiful, and eight large eggs make a pound, giving you as much protein as a pound of beef.

Third, the differential in price between economy cuts and luxury cuts of meat is even wider than normally. Generally, there is no more bone or fat on economy cuts like breast, than there is on luxury chops.

You should, of course, turn all fat into an asset, and that is a fourth money-saving suggestion. Save all used cooking fat that comes out when meat is cooked, and sell it to your meat dealer. Kitchen salvage not only adds pennies to your budget, but subtracts dollars from your plumber's bills for opening clogged drains.

Finally, there is a great budget advantage in using standard rather than fancy grades of canned goods.

Standard grade peas, for instance,

cost about one-fourth as much as fancy peas, and are just as nutritious, appetizing and palatable.

Five tricks for cutting food budgets:

- 1—Use meat extenders
- 2—Buy meat alternates
- 3—Use economy cuts of meat
- 4—Salvage used cooking fat
- 5—Purchase standard grades of canned goods

Med deželami se bije boj. Tudi znotraj vsake dežele se bije boj. In zato ostajajo celo najnujnejši, najkoristnejši projekti na papirju.

(*Dalje prihodnjic*)

Prej borci za osvoboditev, danes borci za večjo produkcijo

V bistriško-bohinjski odred—ni bil več. Ostala je le mokra, črna, s kamenjem posejana struga. Po lužah brodijo boski dečki in preobračajo kamne: iščejo ribe. V reki je obilo postri. Ko se voda odteče, se postri poskrijejo pod kamne. Nadejih na ostre ali pa kar na vilice, na navadne namizne vilice. Ne veš, ali je to ribolov ali lov. Tik pri mlinu ob rešetu lov eden izmed "lovevec" postri kar z rokami; postri se mu zvija v roki, bije z močnim repom na desno in levo, odpira usta, kačor bi hotela krikniti. Lepa je vse telo ima posuto z rdečimi bikami.

Ko je lov končan, odprejo zgornjo zapornico. Pol ure pozneje je spet vse po starem. Spet je tu reka. Po vodi se počasi posnika motna pena.

Včasih zapornice dalj časa niso zaprljali. To je bilo takrat, kad je hotel gornji mlinar pokositi travo po obronkih zaježitvega jezera.

Preden so bili zgradili jez, je bil na mestu zaježitvenega jezera zelen travnik. Po sredi tega travnika je tekla reka v vijugah. Ko so zgradili jez, se je reka razliila v jezero in poplavila travnik. A trava je rasla tudi v vodini in se dvigala nad njeno gladino kot gosta temnozelena krtača. Samo tam ni bilo trave, kjer je prej tekla reka. Vidna je bila njena nekdanja struga.

Zvezcer je patrola prostovoljeci krenila proti Savi, vsega 100 metrov od postojanke. Postavila se je v zasedo. Ni bilo treba dolgo čakati. Ubežnika iz postojanke sta dala točne podatke.

Iz teme je zadonel klic: "Roke kvišku!" Gestapovci so se za hramedli, toda že v naslednjem trenutku so prijeli puške v roke.

Cernivec je bil s svojo grupo na Čekovniku. Trikrat so že južali Šabvi na hrib in vedno znova so bili odbiti. Začeli so streljati z artilerijo. Mnogi partizanov je bilo ranjenih. Zatem je sledil nov napad podvijanih okupatorjev.

Mitraljezec na položaju, kjer je ležal Cernivec, je bil ranjen.

Cernivec je sam prijel mitraljez v roko. Tri ure je trajala borba. Šabvi niso uspeli razbiti položajev partizanov. Umaknili so se izgubami.

Že po prvih streljih je ugasnila v postojanki luč. Šabvi so postavili na okna mitraljeze. Venar prepozno. Partizanska patrola se je že umikala in nosila s seboj štiri mauserce in zbrojivo. Šabska patrola je bila uničena do zadnjega moža.

Udeleženec te akcije, Zvone Tepina, je danes vodja elektrooddelka v tovarni Litostroj. Za svojo hrabrost je bil odlikovan z redom hrabrosti in z redom zasluge za narod. Tako po odhodu iz vojske leta 1947 je šel na delo v tovarno Litostroj.

Tepina v eni sapi pripoveduje svojo pot: iz borbe z orožjem, v borbo za večjo produkcijo:

"Moja prva akcija me nehote spominja na prve tedne dela v naši tovarni. Tudi tu smo imeli mnogo težav in borb, preden smo položili kable in prve žerjavne. Vendar smo vedeli: Tovarna mora čim prej obratovati—industrija čaka na naše proizvode."

Tepina je postal udarnik 1. maja 1948. Žerjavni v tovarni so bili zaradi nepopolne montaže v slabem stanju. Z njegovo pomočjo je bil plan na žerjavne. Producija v tovarni je dobila večji zamah.

V tovarni Litostroj tekmujejo s podvojeno silo. Tekmujejo v počastitev velikega dogodka v zgodovini naših narodov—petega kongresa Komunistične partije Jugoslavije. Tepina je komandant udarniškega bataljonu.

"Delavci v našem bataljonu se obvezali, da bodo dali vsak po 50 ur prostovoljnega dela do 21. julija. Peti kongres mora naša tovarna dočakati z rezultati, ki bodo v ponos našemu ljudstvu in stranki."

Njegov naslov je DR. J. V. ZUPNIK

najnujnejši, najkoristnejši projekti na papirju.

(*Dalje prihodnjic*)

šnega pomena, kakor nekoč zmage na bojnem polju.

Prvi kongres Zveze borcev bo pregledal njihove vrste. Iz vseh krajev Slovenije se bodo sešli tisti, ki so nekoč prezevali po gozdovih in gladovali po taboriščih, ki so na kakršen kolik način zadajali rane sovražniku. Prvi kongres bo hkrati bojni posvet, kako naj se čim uspešneje borijo za plan, za izgraditev socializma v naši domovini.

Napredni slovenski časopisi v Ameriki zagovarjajo interesu našega delavca. Brez podpore upredne in zavedne javnosti bi njih obstoje bil mogoč. Pričevajte tudi sedaj za njih obrambo!

Društveni koledar

JULIJA

11. julija, nedelja — Piknik društva "Naprej" št. 5 SNPJ na farmi SNPJ v Chardon, O.
11. julija, nedelja — Piknik društva Naša zvezda na George Krainičevi farmi, Willoughby, O.
11. julija, nedelja — Piknik društva "Naprej" št. 5 SNPJ na farmi SNPJ
17. julija, sobota — Piknik društva Utopians št. 604 SNPJ na farmi SNPJ
18. julija, nedelja — Piknik društva V boj št. 53 SNPJ na farmi SNPJ
24. julija, sobota — Piknik društva "Naprej" št. 5 SNPJ na farmi SNPJ

25. julija, nedelja — Piknik društva Comrades št. 566 SNPJ na farmi SNPJ
27. junija, nedelja — Društvo Euclid št. 29 SDZ priredi piknik na Zgonovi farmi v Willoughby, O.
10. oktobra, nedelja — Igra SDD na Recher Ave.
12. oktobra, nedelja — Ples društva "Strivers" HBZ v SDD, Waterloo Rd.
19. sept., nedelja — Ples društva "Betsy Ross" št. 186 ABZ v SDD, Waterloo Rd.

3. oktobra, nedelja — Igra SDD na Recher Ave.
5. septembra, nedelja — Ples društva "Vipavski raj" št. 312 SNPJ v Slov. domu na Holmes Ave.
3. oktobra, nedelja — Igra SDD na Recher Ave.
16. oktobra, sobota — Proslava 10-letnice podr. št. 3 SMZ v Slov. domu na Holmes Ave.
17. oktobra, nedelja — Igra SDD na Recher Ave.
8. avgusta, nedelja — Piknik društva "Zdrženi bratje" št. 26 SNPJ v SDD, Waterloo Rd.

OKTOBARA

2. oktobra, sobota — Veselica društva "Vipavski raj" št. 312 SNPJ v Slov. domu na Holmes Ave.
12. decembra, nedelja — Prireditev Mlad. pev. zbor SDD na Waterloo Rd.
19. decembra, nedelja — Ples društva "Waterloo Camp" št. 281 WOW v SDD, Waterloo Road
25. decembra, sobota — Ples Soc. kluba št. 49 JSZ v SDD, Waterloo Rd.
31. decembra, petek — Silvestrov večer pevskega zbor "Jadran" v SDD, Waterloo Rd.

DECEMBRA

16. januarja, nedelja — Igra dram. društva Naša zvezda v SDD, Recher Ave.

JANUARJA — 1949

16. januarja, nedelja — Igra dram. društva Naša zvezda v SDD, Recher Ave.

1949

16. januarja, nedelja — Igra dram. društva Naša zvezda v SDD, Recher Ave.

AMERIKA'S SECURITY IS YOUR SECURITY!

ENAKOPRAVNOST

AMERICA'S SECURITY IS YOUR SECURITY!

ENAKOPRAVNOST

MIHAJL ŠOLOHOV

TIHI DON

DRUGA KNJIGA

(Nadaljevanje)

Zgodaj zjutraj tretjega oktobra je prišla stotnija v vas Malej Porjok. Od tod je isti trenutek odhajal prvi bataljon 318. črnojarskega polka. Vojski so begali iz zapuščenih, na pol podrtih bajt in se urejali kar na ulici. Okoli čelnega voda je stopical temen visokorasel zastavonoša. Iz planšetke je vzel čokolado in jo razvil (mokre, svetlordeče ustnice so bile v kotih zamazane s čokolado), hodil vzdolž vrste in vihal dolgi plašč s spodaj prisušenim blatom, da mu je opletal med nogami kakor ovčji rep. Kozaki so šli po levu strani ceste. V eni izmed redov drugega voda je na skrajni desni stopal strojniki Ivan Aleksejevič. Skrbno je gledal pod noge in poskušal prestopati kotanje luž. Poklicali so ga z one strani, kjer so šli vojaki; obrnil je glavo in pretekel z očmi pehotne vrste.

— Ivan Aleksejevič! Prijatelj dragi! . . .

Drobni vojaček se je iztrgal iz voda in po račje pritekel k njemu. Med tekom je potiskal puško nazaj, a jermen je dresel in kopito je gluho pozvanjal po čutari.

— Ne uganeš? Si me zgrešil?

V vojačku, ki je pritekel, poraslem do podočnic z bodečimi čadastostivimi kocinami, je Ivan Aleksejevič komaj prepoznał Valeta.

— Od kod pa ti, betička? . . .

— Či no . . . Služim.

— In v katerem polku?

V tristoosmennajstem črnojarskem. Nisem mislil . . . nisem mislil, da se bom še kdaj srečal z domačimi.

Ivan Aleksejevič ni spustil iz koščene roke drobne umazane Valetovo dlani in se je veselo in razburjeno smejal. Valet je hitel vstrel z njegovim dolgim korakom, prehajal je v tek, od spodaj navzgor pogledoval Ivana Aleksejeviču v oči in pogled njegovih tesno skupaj stojecih hudobnih, majhnih oči je bil izredno rahel, vlažen.

— V napad gremo . . . Veš . . .

— Mi ravno tako.

— No, kako je kaj, Ivan Aleksejevič?

— Ej, kaj bi!

— Vidiš, pri meni je ravno tako. Od širinajstega nisem prilezel iz okopov. Ne kotička, ne družine nimam, a glej, za koga se moram gnati. Capljam ko žrebček za kobilo.

— Se spominjaš štokmana? Dečko je bil naš Osip Davidovič! Ta bi nam zdaj vse razložil. To je bil clovek . . . kaj? Kakšen je bil . . . a?

— On bi razrešil vse! — je navdušeno vzliknil Valet, zahamnil z drobno pestjo in našabil v smeh drobeni, ščetinasti obrazek. — Spominjam se ga! Bolje se ga spominjam kakor očeta. Očeta sem že kar zgrešil . . . Ali si kaj zvedel ranj? Ni nobene sledi?

— V Sibiriji je, — je vzdihnil Ivan Aleksejevič. — Sedi.

— Kako? — je povpraševal Valet, kakor mravljeva poskakoval v štric s svojim velikim spremjevalcem in nastavljal ostri hrustančasti uhelj.

— Sedi v zaporu. Morebiti je tačas že umrl.

Valet je šel nekaj časa molče, pogleduje zdaj nazaj, kjer se je urejala četa, zdaj na ostro brado Ivana Aleksejeviča, na globoko, okroglo jamico, ki se mu

— Iz turkestanskega korpusa, tretje divizije.

— Danes ranjen?

Vojak se je obrnil vstran, ni odgovoril. Stotnija je krenila s ceste, odšla proti gozdu, ki pa je bilo videti v razdalji pol vrste. Zdaj so s težkim pehotnim korakom smokale čete 318. črnojarskega, ko so se pomikale iz vasi. V daljavi je na zbledelem, od dežja vlažnem nebu visel kakor rumenkastosiv negiben madež nemški privezni balon.

— Poglejte, rojaki: kakšna čudesna vise!

— Klobasa.

— Od onod oprezuje, prekleti, kako se gibljejo vojske.

— Ti si pa mislil, da se je tjavdan dvignil v tako višino?

— Oh, kje je on!

— Misliš, da je blizu? S puško, veš, ga še malo ne dosežeš.

V gozdu je kozake dohitela prva četa Černorarcev. Do včera so se stiskali pod mokrimi smrekami, za ovratnike je teklo, po hrbitih jih je spreletaval drget; ognje so prepovedovali prižigati, pa bi bilo tudi težko zakuriti na dežju. Še pred somrakom so jih odpeljali v nekrov. Neglobok jarek, komaj višji od človeške višine, je bil dol po četrtnike zalit z vodo. Zaudarjalo je po ilovici, gnijezcem igličevju in rezinem, žametno mehkem vonju dežja. Kozaki so dvignili konce plaščev, počepnili, kadili in razpletali pušto, trgajoč se nit razgovorov. Drugi vod je razdelil pred odhodom dobljeni zavoj mahorke, se stiskal na okljuku, gnetoč se okrog vodnega desetnika. Ta je sedel na svitki žice, ki jo je bil nekdo pozabil, in pripravovalo generalu Kopilovskem, padlem pretekli ponedeljek, v čigar brigadi je služil še v mirnem času. Ni dokončal pripravovanja, kajti vodni častnik je zaklical: "K orojžju!" — in kozaki so planili pokonci; željno so dokajali cigarete in si smodili prste. Iz jarkov je stot-

— Bil! Bil sem trd, a so me zmečali! . . . Ugnali so serdai! . . .

Še nekaj je kričal, a stotnija je zavila v drugo ulico in Ivan Aleksejevič ga je zgubil izpred oči.

— Ali ni to Valet? — ga je vprašal za njim, stopajoči Prohor Šamilj.

— Duša, ti rečem, — je zamotočko odvrial Ivan Aleksejevič, ustnice so mu drhtele in božal je ženko-puško na ramu.

Ko je stotnija zapuščala vas, je na svoji poti začela srečavati ranjence, spočetka posamezne, potem v skupinah po nekaj mož, nazadnje pa v gostih gruča. Nekaj vozil, zvrhomoma prepapoljenih s hudo ranjenimi, se je komaj premikal. Kljuseta, ki so jih vlekla, so bila strahotno mršava. Ostra vretenca hrbitenice so bila ranjena od nenehnega udarjanja z bitem, da so se kazale rožnate kosti pod rdečimi kapljicami krv in tu pa tam prilepljenimi ščetinastimi dlakami. Kljuseta so vlekli vozove, hropeč in tako se pripogibajoč, da so se spenjene celjusti skoraj dotikale blata.

Včasih je kaka kobilica počakala, slabotno napeljala vdrete ostromrebraste boke in dvigala od mršavosti veliko glavo. Udarec z bitem jo je siloma pognal dalje, da se jeagnila najprej na eno, potem še na drugo plato, se premaknila in speljala. Naokrog so se vlekli ranjenci, oprjemajoč se od vseh strani za stranice voz.

— Iz katerega oddelka? — je vprašal poveljnik stotnije, ko je izbral dobodušnejši obraz.

— John Oblak

— Protiv včasih je kaka kobilica počakala, slabotno napeljala vdrete ostromrebraste boke in dvigala od mršavosti veliko glavo. Udarec z bitem jo je siloma pognal dalje, da se jeagnila najprej na eno, potem še na drugo plato, se premaknila in speljala. Naokrog so se vlekli ranjenci, oprjemajoč se od vseh strani za stranice voz.

— Bolne članice se naj javijo pri Mrs. Julia Brezovar, 1173 E. 60 St., EN 4758.

— John Oblak

— Protiv včasih je kaka kobilica počakala, slabotno napeljala vdrete ostromrebraste boke in dvigala od mršavosti veliko glavo. Udarec z bitem jo je siloma pognal dalje, da se jeagnila najprej na eno, potem še na drugo plato, se premaknila in speljala. Naokrog so se vlekli ranjenci, oprjemajoč se od vseh strani za stranice voz.

— Bolne članice se naj javijo pri Mrs. Julia Brezovar, 1173 E. 60 St., EN 4758.

— John Oblak

— Protiv včasih je kaka kobilica počakala, slabotno napeljala vdrete ostromrebraste boke in dvigala od mršavosti veliko glavo. Udarec z bitem jo je siloma pognal dalje, da se jeagnila najprej na eno, potem še na drugo plato, se premaknila in speljala. Naokrog so se vlekli ranjenci, oprjemajoč se od vseh strani za stranice voz.

— Bolne članice se naj javijo pri Mrs. Julia Brezovar, 1173 E. 60 St., EN 4758.

— John Oblak

— Protiv včasih je kaka kobilica počakala, slabotno napeljala vdrete ostromrebraste boke in dvigala od mršavosti veliko glavo. Udarec z bitem jo je siloma pognal dalje, da se jeagnila najprej na eno, potem še na drugo plato, se premaknila in speljala. Naokrog so se vlekli ranjenci, oprjemajoč se od vseh strani za stranice voz.

— Bolne članice se naj javijo pri Mrs. Julia Brezovar, 1173 E. 60 St., EN 4758.

— John Oblak

— Protiv včasih je kaka kobilica počakala, slabotno napeljala vdrete ostromrebraste boke in dvigala od mršavosti veliko glavo. Udarec z bitem jo je siloma pognal dalje, da se jeagnila najprej na eno, potem še na drugo plato, se premaknila in speljala. Naokrog so se vlekli ranjenci, oprjemajoč se od vseh strani za stranice voz.

— Bolne članice se naj javijo pri Mrs. Julia Brezovar, 1173 E. 60 St., EN 4758.

— John Oblak

— Protiv včasih je kaka kobilica počakala, slabotno napeljala vdrete ostromrebraste boke in dvigala od mršavosti veliko glavo. Udarec z bitem jo je siloma pognal dalje, da se jeagnila najprej na eno, potem še na drugo plato, se premaknila in speljala. Naokrog so se vlekli ranjenci, oprjemajoč se od vseh strani za stranice voz.

— Bolne članice se naj javijo pri Mrs. Julia Brezovar, 1173 E. 60 St., EN 4758.

— John Oblak

— Protiv včasih je kaka kobilica počakala, slabotno napeljala vdrete ostromrebraste boke in dvigala od mršavosti veliko glavo. Udarec z bitem jo je siloma pognal dalje, da se jeagnila najprej na eno, potem še na drugo plato, se premaknila in speljala. Naokrog so se vlekli ranjenci, oprjemajoč se od vseh strani za stranice voz.

— Bolne članice se naj javijo pri Mrs. Julia Brezovar, 1173 E. 60 St., EN 4758.

— John Oblak

— Protiv včasih je kaka kobilica počakala, slabotno napeljala vdrete ostromrebraste boke in dvigala od mršavosti veliko glavo. Udarec z bitem jo je siloma pognal dalje, da se jeagnila najprej na eno, potem še na drugo plato, se premaknila in speljala. Naokrog so se vlekli ranjenci, oprjemajoč se od vseh strani za stranice voz.

— Bolne članice se naj javijo pri Mrs. Julia Brezovar, 1173 E. 60 St., EN 4758.

— John Oblak

— Protiv včasih je kaka kobilica počakala, slabotno napeljala vdrete ostromrebraste boke in dvigala od mršavosti veliko glavo. Udarec z bitem jo je siloma pognal dalje, da se jeagnila najprej na eno, potem še na drugo plato, se premaknila in speljala. Naokrog so se vlekli ranjenci, oprjemajoč se od vseh strani za stranice voz.

— Bolne članice se naj javijo pri Mrs. Julia Brezovar, 1173 E. 60 St., EN 4758.

— John Oblak

— Protiv včasih je kaka kobilica počakala, slabotno napeljala vdrete ostromrebraste boke in dvigala od mršavosti veliko glavo. Udarec z bitem jo je siloma pognal dalje, da se jeagnila najprej na eno, potem še na drugo plato, se premaknila in speljala. Naokrog so se vlekli ranjenci, oprjemajoč se od vseh strani za stranice voz.

— Bolne članice se naj javijo pri Mrs. Julia Brezovar, 1173 E. 60 St., EN 4758.

— John Oblak

— Protiv včasih je kaka kobilica počakala, slabotno napeljala vdrete ostromrebraste boke in dvigala od mršavosti veliko glavo. Udarec z bitem jo je siloma pognal dalje, da se jeagnila najprej na eno, potem še na drugo plato, se premaknila in speljala. Naokrog so se vlekli ranjenci, oprjemajoč se od vseh strani za stranice voz.

— Bolne članice se naj javijo pri Mrs. Julia Brezovar, 1173 E. 60 St., EN 4758.

— John Oblak

— Protiv včasih je kaka kobilica počakala, slabotno napeljala vdrete ostromrebraste boke in dvigala od mršavosti veliko glavo. Udarec z bitem jo je siloma pognal dalje, da se jeagnila najprej na eno, potem še na drugo plato, se premaknila in speljala. Naokrog so se vlekli ranjenci, oprjemajoč se od vseh strani za stranice voz.

— Bolne članice se naj javijo pri Mrs. Julia Brezovar, 1173 E. 60 St., EN 4758.

— John Oblak

— Protiv včasih je kaka kobilica počakala, slabotno napeljala vdrete ostromrebraste boke in dvigala od mršavosti veliko glavo. Udarec z bitem jo je siloma pognal dalje, da se jeagnila najprej na eno, potem še na drugo plato, se premaknila in speljala. Naokrog so se vlekli ranjenci, oprjemajoč se od vseh strani za stranice voz.

— Bolne članice se naj javijo pri Mrs. Julia Brezovar, 1173 E. 60 St., EN 4758.

— John Oblak

— Protiv včasih je kaka kobilica počakala, slabotno napeljala vdrete ostromrebraste boke in dvigala od mršavosti veliko glavo. Udarec z bitem jo je siloma pognal dalje, da se jeagnila najprej na eno, potem še na drugo plato, se premaknila in speljala. Naokrog so se vlekli ranjenci, oprjemajoč se od vseh strani za stranice voz.

— Bolne članice se naj javijo pri Mrs. Julia Brezovar, 1173 E. 60 St., EN 4758.

— John Oblak

— Protiv včasih je kaka kobilica počakala, slabotno napeljala vdrete ostromrebraste boke in dvigala od mršavosti veliko glavo. Udarec z bitem jo je siloma pognal dalje, da se jeagnila najprej na eno, potem še na drugo plato, se premaknila in speljala. Naokrog so se vlekli ranjenci, oprjemajoč se od vseh strani za stranice voz.

— Bolne članice se naj javijo pri Mrs. Julia Brezovar, 1173 E. 60 St., EN 4758.